

Zəfaniya

¹ Amonning oğlu Yosiya Yəhudağa padixah bolqan wakitlarda, Həzəkiyaning qəwrisi, Amariyaning əwrisi, Gədaliyaning nəwrisi, Kuxining oğlu Zəfaniyağa yətkən Pərwərdigarning səzi: —

Soraqqa tartixning omumiyligi

² Mən yər yüzidin həmmini qurutuwetimən, — dəydu Pərwərdigar;

³ — İnsan həm həywanni qurutuwetimən, Asmandiki uqar-qanatlar həm dengizdiki beliklarni, Barliq putlikaxanglarni rəzil adəmlər bilən təng qurutuwetimən, İnsaniyətni yər yüzidin üzüp taxlaymən, — dəydu Pərwərdigar.■

Yəhudaning soraqqa tartixi

⁴ — Xuning bilən Mən Yəhuda üstigə, Barliq Yerusalemdikilər üstigə qolumni sozimən; Muxu yərdə «Baal»ning qalduqini,

■ 1:3 Yar. 6:7

«Kəmar»larning namini kaşınlar bilən billə üzüp taxlaymən;□

⁵ Xundakla əgzidə turup asmandiki jisimlarə bax uridiəanlarni,

Pərwərdigarə bax urup, xundakla Uning nami bilən kəsəm kılıp turup, «Malkam»ning nami bilənmü kəsəm kılıdiəanlarni,□

⁶ Pərwərdigardin təzgənlərni,

Pərwərdigarni izdiməydiəan yaki Uningdin yol soriməanlarnimu üzüp taxlaymən.■

⁷ Rəb Pərwərdigarning hüzuri aldida süküt kilinglar;

Qünki Pərwərdigarning küni yekındur;

Qünki Pərwərdigar qurbanlıqni təyyarlidi,

□ **1:4 «Muxu yərdə «Baal»ning qalduqini, «Kəmar»larning namini kaşınlar bilən billə üzüp taxlaymən»** — «Baal» Pələstindikilər qoqunidiəan bir but idi. «Baalning qalduqi» «Baal» degən butqa qoqunoəanlardin kəlip qaloəan kixilər. «Kaşınlar» degən Hudaning muqəddəs ibadəthanisida ixləydiəan məhsus «qurbanlıq kılıquqılar». «Kəmar»lar bolsa əzlrini butlarə beoixliəan «qurbanlıq kılıquqılar» idi («2Pad.» 23:23, «Hox.» 10:5ni kəring). Hudaə etikəd kılıquqi adəmlər bolsa, «Huda «Kəmar»larni yokitixi muqərrər» dəp oyliša kerək. Birəq bu ahirkı jümlidin qarışanda **«kaşınlar»** birinqi bolup əyibləndi. Səzgə qarışanda ularmu butpərəs bolup qaldı. Xunga ular «Kəmar»lardin tehimu əyiblik, «Kəmilər»ə nisbətən ular həkikətni obdan qüxinixi kerək idi. □ **1:5 ««Malkam»ning nami bilənmü kəsəm kılıdiəanlar...»** — demisəkmü «Malkam» yənə bir but. ■ **1:6** Yəx. 1:4; 59:13; Yər. 15:6

U mehmanlarni «taharət kildurup» halal kildi;□

8 Pərwərdigarning qurbanliqining künidə xundak boliduki,

Mən əmirlərni, padixahlarning oqullirini wə yat əllərnin kiyimlirini kiyiwaloqanlarning həmmisini jazalaymən;□

9 Xu küni Mən bosuqidin dəssiməy atlaydiqanlarni,

Yəni zulum-zorawanliq həm aldamqilikğa tayinip, hojayinlirining oylirini

□ **1:7 «Pərwərdigar qurbanliqni təyyarlidi, U mehmanlarni «taharət kildurup» halal kildi»** — Təwrat dəwridiki qurbanliqlardin bəzilirini yegili bolatti, qurbanliqlar sunuloqanda mehmanlarni qaqirix adəttiki ix idi. Biraq 8-9-ayətkə qarioqanda, mehmanlarning əzi bu «qurbanliq»ning bir qismi bolidu. Ularni «taharət kildurux», muxu yərdə «napak nərsilərdin ayriwetix, yuyux» yaki «Hudaqə ayriwetix» degənni bildüridu. Andin ular əzi «qurbanliq» boluxğa «halal» bolidu. «Mehmanlar»ning kəpinqisi bolsa Hudaqə qarxi qikqanlarning nuroqun jəsətlirini yəydiqan, xundakla əslidə «haram boləan» quxlar wə haywanatlar bolidu («Yəx.» 34:6, «Yər.» 46:10, «Əz.» 39:17-19nimu kərüng). □ **1:8 «Mən əmirlərni, padixahlarning oqullirini wə yat əllərnin kiyimlirini kiyiwaloqanlarning həmmisini jazalaymən»** — oqurmənlərnin esidə barki, Zəfaniya «padixahning oqli» idi. Xunga u bu ordidikilərnin əhwalini nahayiti obdan bilətti. Muxundak «yat əllərnin kiyimlirini (əjnəbiyqə kiyimni) kiyiwelix» bəlkim butpərəslikkə yaki təkəbburlukğa munasiwətlilik gunah bolsa kərək.

tolduridioqanlarni jazalaymən. □ ■

¹⁰ Xu künidə, — dəydu Pərwərdigar,
«Belik dərwazisi»din «Waydad»,
«Ikkinqi məhəllə»din hərkirəxlər,
Dəng-egizliklərdin oqayət zor «gum-gum» qilip
wəyran qilinoqan awazlar anglinidu. □

¹¹ «Hərkirənglar, i «Oymanlik məhəllisi»dikilər;
Qünki «sodigər həlk»ning həmmisi qiliqlandi,
Kümüx bilən qingdaloqanlar kirildi!» □

¹² — Wə xu qaoqda xundak boliduki,
Mən Yerusalemni qiraqlar bilən ahturimən,
Arzangliri üstidə tinoqan xarabtək turoqan
əndixisiz adəmlərni,

□ **1:9 «Xu küni Mən bosuoqidin dəssiməy atlaydioqanlarni, yəni zulum-zorawanlik həm aldamqilikka tayinip, hojayin-lirining əylirini tolduridioqanlarni jazalaymən»** — Huda muxu yərdə pəyoqəmbər arkilik hurapiylikni əyibligən bolsa kerək. «Əy bosuoqisini dəssməslük kerək, yaman bolidu» degənlik enik bir misaldur. (1Sam. 5:4, 5ni kəring). Ular əslidinla Təwrattiki muqəddəs qanunoqa hilap boləqan muxundak hurapiy uxxak-qüxxək qaidigə riayə qiloqini bilən, zulumni həqwəqəsi yok dəp qorkməy qiliweridu. ■ **1:9** 1Sam. 5:4, 5.

□ **1:10 ««Belik dərwazisi»din «waydad», «Ikkinqi məhəllə»din hərkirəxlər...»** — «Belik dərwazisi» həm «ikkinqi məhəllə» Yerusalemning ximaliy təripigə jaylaxqan bolup, xəhərning baxka üq təripini tik yar idi, hujum kəlsə daim ximaliy təripidin kəltti. □ **1:11 «Qünki «sodigər həlk»ning həmmisi qiliqlandi, ...»** — bu bəlkim kinayilik gəp. Ibraniy tilida «sodigər» wə «Qanaan» degənlər ohxax bir səz bilən ipadilinidu. Israil həlki əslü butpərəs boləqan «Qanaan həlki»ni Pələstindin (Qanaandin) həydiwətkənidi. Biraq Israil əzi həzir «Hudaning həlki» əməs, bəlki «sodigər həlk» həm «butpərəs bir həlk» bolup qaloqan ohxaydu. Ularning qiloqan sodisimu Hudaning nəziridə haram ohxaydu.

Yəni kənglidə: «Pərwərdigar heq yaxilikni qilmaydu, yamanliqnimu qilmaydu» degənlərnı jazalaymən.□

¹³ Əmdi bayliqliri olja,
 Öyliri bərbat bolidu;
 Ular öylərnı saloqini bilən,
 Ularda turmaydu;
 Üzümzarlarnı bərpa qiləqini bilən,
 Ularning xarabini iqməydu.

¹⁴ Pərwərdigarning uluq küni yeqındur;
 Bərək yeqındur, intayin tez yetip kelidu;
 Angla, Pərwərdigarning küning sadasi!
 Yetip kəlgəndə palwanmu ələmlik warkıraydu.

■

¹⁵ Xu küni kəhr elip kelidioqan bir kün,
 Külpətlik həm dərd-ələmlik bir kün,
 Wəyranqilik həm bərbatlik qüxidioqan bir kün,
 Zulmətlik həm sürlük bir kün,
 Bulutlar həm qar-qarangoluluk bilən
 qarlanoqan bir kün,

¹⁶ Istihkamlaxqan xəhərlərgə, sepilning egiz
 potəylirigə hujum qilidioqan,
 Kanay qelinidioqan, agah signali kətürüldioqan
 bir kün bolidu.□

¹⁷ Mən adəmlər üstigə külpətlərnı qüxürimən,
 —

□ **1:12 «Arzangliri üstidə tinoqan xarabək turoqan əndixisiz adəmlər...»** — «arzangliri üstidə tinoqan xarab» xarab tinixi üqün uzun waqit midirlimay turuxi kerək. Tinoqan «arzanglar», (duq, qəkündə) nahayıti aqqıq bir nərsə, əlwəttə.

■ **1:14** Yo. 2:10, 31; 3:15; Yəx. 2:12-22; 13:10; 24:23; Am. 8:9; Mat. 24:29; Ros. 2:20; Wəh. 6:12-13 □ **1:16 «agah signali kətürüldioqan bir kün bolidu»** — yaki «jəng warkırxlıri kətürüldioqan bir kün bolidu».

Ular karioqulardək yürüdü;
 Qünki ular Pərwərdigarəğa qarxi gunah kildi;
 Ularning qanliri topa-qangdək,
 Ularning üqəy-kərinliri poqtək təkülidu;
 18 Pərwərdigarning kəhri qüxkən künidə altun-
 kümüxliri ularni qutkuzalmaydu;
 Bəlki pütkül jaħan Uning oqəzəp oti tərripidin
 yəwətilidu;
 Qünki U barlıq yər yüzidikilərninğ üstigə
 mutlək bir həlakət, dəhxətlik bir həlakət
 qüxürüdü. □ ■

2

1 Yioqilinglar, özünlarni yioqinglar, i nomussiz
 «yat əl», □

2 Yarlık qıkkuqə,
 Kün topandək tez ətüp kətküqə,
 Pərwərdigarning aqqıq oqəzipi üstünlərgə
 qüxküqə,
 Pərwərdigarning oqəzipini elip kelidioqan kün
 üstünlərgə qüxküqə,

□ **1:18 «mutlək bir həlakət, dəhxətlik bir həlakət»** — yaki «mutlək bir həlakət, qakməktək bir həlakət». ■ **1:18** Pənd. 11:4; Əz. 7:19; Zəf. 1:14-16 □ **2:1 «Yioqilinglar, özünlarni yioqinglar, i nomussiz «yat əl»»** — «yat əl» muxu yərdə Israil həlki Hudaəğa nisbətən butpərəs bir yat əlgə ohxaydu, degənlik. Ularning «yioqilixi» bəlkim jamaəttə bolup dua-tilawət bilən Hudani izdəx üqün bolsa kerək. İbraniy tilidiki «yioqilinglar» degən bu peil adəttə pəkət «pahal yioqiwelix»ni kərsitidu, bu muxu yərdə intayin kinayilik gəp bolup, Israil pahaldək bir həlk, Hudaning otida tezla kəydürüləx hətiridə turidu, degənlik (2-ayətni kəring).

³ Pərwərdigarni izdənglar, i Uning həkümlirini ada qıloğan zemindiki kəmtərlər; Həkkaniylikni izdənglar, kəmtərlikni izdənglar; Ehtimal silər Pərwərdigarning oqəzipi boləğan künidə panah tapқан bolisilər.■

Əllərnin soraqқа tartılıxi

⁴ Qünki Gaza taxlanoğan bolidu, Axkelon wəyranə bolidu; Ular Axdodtikilərnə qüx bolmayla həydiwetidu; Əkron yulup taxlinidu.□

⁵ Dengiz boyidikilər, yəni Kərat elidikilərgə way! Pərwərdigarning səzi sanga qarxidur, i Kanaan, Filistiylərnin zemini!

Ahaləng qalmioquqə Mən seni həlak qilimən.□

⁶ Dengiz boyi padiqılar üqün qimənzar, Qoy padiliri üqün qotanlar bolidu;

⁷ Dengiz boyi Yəhuda jəmətining qaldisi igidar-qilikida bolidu; Axu yərdə ular ozuklinidu;

■ 2:3 Zəb. 27:5; 32:5-7 □ 2:4 «Qünki Gaza taxlanoğan bolidu, Axkelon wəyranə bolidu; ular Axdodtikilərnə qüx bolmayla həydiwetidu; Əkron yulup taxlinidu» — bu xəhərlər Filistiyədiki bəx qoŋg xəhərninŋ tətə. Ularninŋ tərtpi ximaldin jənubқа bolup, hujum ximaliy tərpidin kelidioğan ohxaydu. «Axdodni qüx bolmayla həydiwetidu» degən jümlə bəlkim hujum ətigəndə baxlinip qüx boləquqə oqəlibilik tamamlinidioğanlıqini kərsitidu. Baxқа birhil qüxənqisi, hujum qüx waqtida, yəni adəm uhlioğan waqtta qilinidu, «Ular Axdodni qüxtə həydiwetidu» degənlik. □ 2:5 «dengiz boyidikilər, yəni Kərat elidikilərgə way!» — bu sözmu Filistiylərgə qaritiloğan. «Kəratlər» bəlkim «Kret»dikilər degən mənədə. Ularninŋ əsli yurti (Ottura Dengizdiki) Kret arili idi.

Axkelonning öyliridə ular kəq kirgəndə yatidu,
Qünki Pərwərdigar Hudasi ularning yenioğa
berip ulardin həwər elip,
Ularni asarəttin azadlıqqa erixtüridu.□

⁸ Mən Moabning dəxnimini, Ammoniylarning
həkarətlirini anglidim;

Ular xundak kılıp Mening həlkimni mazak kılıp,
Ularning qebralirini paymal kılıp mahtinip kətti.

⁹ Xunga Mən Əz həyatim bilən kəsəm kılımənki,
— dəydu samawi koxunlarning Sərdari boləqan
Pərwərdigar, Israilning Hudasi,
Moab jəzmən huddi Sodomdək,

Ammoniylar huddi Gomorradək bolidu —

Yəni qakqaklar wə xorluklar qarlanəqan jay,
daim bir qəl-jəzirə bolidu;

Həm həlkimning qaldisi ulardin olja alidu,
Qowmimning qaloqanliri bularəqə igə bolidu.□

¹⁰ Ularning təkəbburluqidin bu ix bexioğa kelidu,
Qünki ular samawi koxunlarning Sərdari
boləqan Pərwərdigarning həlkini mazak kılıp
mahtinip kətti.

¹¹ Pərwərdigar ularəqə dəhxətlik bolidu;

Qünki U yər yuzidiki butlarning həmmisini
qurutiwetidu;

Xuning bilən əllər, barlıq qət araldikilər hər biri
öz jayida Uningəqə ibadət kildidu.

□ **2:7 «ularning yenioğa berip ulardin həwər elip,...»** — ibraniy tilida: «ularni yoqlap...» degən sözlər bilənla ipadilinidu.

□ **2:9 «Moab jəzmən huddi Sodomdək, Ammoniylar huddi Gomorradək bolidu...»** — okurmənləning esida boluxi mumkinki, Huda Sodom wə Gomorra xəhərlirini rəzillikliri tüpəylidin asmandin ot quxürüp wəyran kiliwətkən.

12 I Efiopiylər, silərmu Mening kiliqim bilən öltürülsilər.□

13 U qolini sozup ximaloqa təgküzüp, Asuriyəni həlak kildu, Ninəwə xəhirini wəyranə, qəl-bayawandək kəhətqilik jay kildu.□

14 Uning otturisida qarwa padiliri, Xundakla həywanlarning hərhilliri yatidu; Qəl hıwquxi, qırkırıoquqi hıwquxlar uning tüwrük baxlirida kənidu; Deriziliridin sayraxlar anglinidu; Bosuqilirida wəyranilik turidu; Qünki U buning kedir yaqraq nəqixlirini oquqçilikta qalduridu;

15 Mana bu əndixisiz yaxap kəlgüqi xad-huram xəhər, Kənglidə: «Mənla bardurmən, məndin baxqa biri yoqtur» degən xəhər —

□ 2:12 «I Efiopiylər, silərmu mening kiliqim bilən öltürülsilər» — bu bexarəttin təhminən 80 yildin keyin «Kambusis II» Efiopiyəgə tajawuz kildi (miladiyədin ilgiriki 525-yili). Bexarət bu wəqəni yaki bolmisa ahırkı zamandiki bir wəqəni kərsitixi kerək. □ 2:13 «U qolini sozup ximaloqa təgküzüp, Asuriyəni həlak kildu, Ninəwə xəhirini wəyranə, qəl-bayawandək kəhətqilik jay kildu» — bu bexarətlər (12-15-ayətlər) Zəfaniyaning səziliridin pəkət birnəqqə yildin kiyim əməlgə axuruloqan. Miladiyədin ilgiriki 612-yili, böyük Asuriyə imperiyəsi paytəhti Ninəwə bilən billə pütünləy bərbat kildu. Efiopiyə baxqa yurtlardın yirak bolsimu, kattik hıjumoqa uqrıdı (12-ayət). Zəfaniyaning bu səzining əməlgə axuruloqanlıqını kərgən kixilər uning «Pərwərdigarning küni» toqruluk bolqan bexarətliri həm baxqa bexarətlirininimü bəribir ahırıda əməlgə axurulıdı, dəp bilgən boldi.

U xunqilik bir wəyranə, həywanlarning bir
 qonalıqusi bolup qaldıoqu!
 Uningdin ətüwatqanlarning həmmisi üxkırtidu,
 Qolını silkiydu.□

3

Yerusalemning sorakqa tartilixi

¹ Asiylik kıloquqi, buloqanoqan, jəbir-zulum
 yətküzgüqi xəhərgə way!

² U awazni anglimidi, tərbiyini qəbul kılmidi;
 Pərwərdigarəqə tayanmidi, Hudasiəqə
 yeqinlaxmidi.□

³ Uning otturisida boləqan əmirilirining həmmisi
 hərkiyədioqan xirlər,
 Uning sorakqiliri bolsa kəqliki owlaydioqan,
 ətiqini əqajiliəqədək həqənersə qaldurməydioqan
 bərilərdur;■

⁴ Uning pəyoqəmbərliri wəzinsiz, asiy kixilər;

□ **2:15 «Uningdin ətüwatqanlarning həmmisi üxkırtidu, qolını silkiydu»** — bu hərəkətlər bəlkim həyran boləqanlık yaki mazaq kıləqanlıkni bildüridu. □ **3:2 «Asiylik kıloquqi, buloqanoqan, jəbir-zulum yətküzgüqi xəhərgə way! (1-ayət) U awazni anglimidi, tərbiyini qəbul kılmidi»** — bu sözlərnı angliəquqi Yerusalemdikilər bəlkim Zəfaniya yənə Asuriyəning gunahlırını əyibləwatidu, dəp oylixı mumkin idi. Biraq keyinki sözliridin angliəquqılar tuyuqsız: «Uning əyibligini Ninəwə əməs, bəlkı biz Yerusalemdikilər ikənmiş!» dəp həyran qələqan, xundakla hapa boləqan boluxı mumkin idi. «Awaz»ning kimning ikənlikini Zəfaniya pəyoqəmbər deməydu; qünki uningəqə nisbətən bu dunyada angliəqudək pəqət birlə awaz bar, yəni Pərwərdigarningkidur. ■ **3:3** Pənd. 28:15; Əz. 22:27

Uning kaşinliri muqəddəs ibadəthanini buloqaydioqanlar,

Təwrat-kanunioqa buzoqunqilik kilidioqanlar. □ ■

⁵ Həqkanıy Pərwərdigar uning otturisididur;

U heq həqkanıyətsizlik kilmaydu;

Hər ətigəndə adil həkümini ayan kilidu;

Hökümidə kəmçilik yoqtur;

Biraq namərd adəm heq nomusni bilməydu. □ ■

⁶ — Mən əllərni üzüp taxliwətkənmən,

Ularınq istihkam potəyliri wəyranidur;

Koqilirini heqbir adəm ətmigüdək kilip harabə kiləqanmən;

Xəhərliri adəmzatsız, heq turoquqisi yoq kilinip həlak boləqan. □

⁷ Mən: «Pəqət Məndin kərkunqlar, tərbiyini qəbul qilinglar» — dedim.

Xundaq boləqanda uningəqa həmmə bekitkənlirim qüxürülməy, makani heq hanıwəyran bolmas.

Biraq ular baldurla ornidin turup, həmmə

□ **3:4 «Uning pəyoqəmbərliri wəzinsız, asiy kixilər; uning kaşinliri muqəddəs ibadəthanini buloqaydioqanlar»**

— «pəyoqəmbərliri» bolsa sahta pəyoqəmbərlər, əlwəttə. «Kaşinlar» muqəddəs ibadəthanida puqralar üqün məhsus qurbanliqni keydürgüqi hadimlar. ■ **3:4** Yər. 23:11, 32; Həox. 9:7. □ **3:5 «hökümidə kəmçilik yoqtur»** — yaki «U (Pərwərdigar) həkümlirini ada kilmay qalmaydu». ■ **3:5** Qan. 32:4 □ **3:6 «Mən əllərni üzüp taxliwətkənmən, ularning istihkam potəyliri wəyranidur ... xəhərliri adəmzatsız, heq turoquqisi yoq kilinip həlak boləqan»** —

yat əllər arisidiki bu wəqələ, xübhısızki, Israiləqa sawaq, aqaq wə misal boluxi kərək idi.

ixlirini haram kiliwətti.□

Barlik əllərnin sorakça tartilixi

⁸ Xunga Meni kütünglər, — dəydu Pərwərdigar, Mən guwahlik berixkə ornumdin qozqaloqan künqigə —

Qünki Mening qararim — əllərnə yioqix,

Padixahliklarni jəm kilixtin ibarətki,

Ularınq üstigə kəhrimni,

Həmmə dəhxətlik aqqikimni bexioqə təküx üqündur.

Qünki yər yüzining həmmisi aqqiq oqəzipimning oti bilən keydürüwetilidu.□

Israilning əsligə kəltürülüxi, əllərnin Hudaning yenioqə kelixi

⁹ Qünki xu tapta barlik əllərnin Pərwərdigarining namioqə nida kilip qaqirixi üqün,

Uning hizmitidə bir jan bir tən boluxi üqün,

Mən ularning tilini sap bir tiloqə aylandurimən,

□ **3:7 «Xundak bolqanda uningqə həmmə bekitkənlirim qüxürülməy, makani heq haniwəyran bolmas. Birak ular baldurla ornidin turup, həmmə ixlirini haram kiliwətti»** — baxka birhil təjimişi: «Undak bolqanda uningqə berilidioqan həmmə jazaliri nemə boluxidin qət'iynezər, uning makani heq üzülməydu». **«Birak ular baldurla ornidin turup, həmmə ixlirini haram kiliwətti»** — demək, tiloqə elinqan «haram ixlar»ni kilixkə nahayiti aldirawatqanidi. □ **3:8 «Mən guwahlik berixkə ornumdin qozqaloqan künqigə...»** — «guwahqilik berixkə...» degənnin baxka birhil təjimişi «owni elixkə...».

10 Qünki Efiopiya dəryalirining nerisidin Mening
dua-tilawətqilirim,
Yəni Mən tarkatqanlarning kizi,
Manga sunuloqan hədiyəni epkelidu.□

*Israilning Hudaning Rohida «kaytidin
tuquluxi»*

11 Xu küni sən Manga asiylik qilqan barlik
qilmixliring tüpəylidin iza tartip qalmaysən;
Qünki xu tapta Mən təkəbburlukungdin hux-
allinip kətkənlərnə arangdin elip taxlaymən,
Xuning bilən sən mukəddəs teqim tüpəylidin
həlingni ikkinqi qong qilmaysən;□

12 Wə Mən arangda kəmtər həm miskin bir
həlkni qaldurimən,
Ular Pərwərdigarning namioqa tayinidu.

13 Israilning qaldisi nə kəbihlik qilmaydu,
Nə yaloqan səzliməydu,
Nə ularning aozidən aldəmqi til tepilmaydu;
Ular bəlki ozuklinip, yatidu,

□ **3:10 «Efiopiya dəryalirining nerisi....»** — Efiopiya nahayiti qət jay bolup, towa qilix pursiti jaħanning qətlirigiqə bolidu, dəp kərsitidoqan bir misaldur. **«Mening dua-tilawətqilirim, yəni Mən tarkatqanlarning kizi...»** — bəlkim tarkilip kətkən, əmma towa qilqan Israillarni kərsitidu: «Pərwərdigarning küni» xunqə dəhəxtlik bolqini bilən (8-ayət), 9-10-ayəttiki bexarətlər Hudaning mehri-xəpkitigə hətta xu künidimu erixix imkaniyiti barlikni ispatlaydu. □ **3:11 «mukəddəs teqim tüpəylidin»** — yaki «mukəddəs teqimda» yaki «mukəddəs teqim üstidə».

Həqkim ularni qorqutmaydu.□

Israilning qaytidin yiqilixi — ahirki zamandiki xad-huramlıq bir küy

¹⁴ Yayrap-yaxna, i Zion kızı!

Təntənə qılıp warkıra, i Israil!

Pütün kəlbıng bilən huxal bolup xadlan, i Yerusalemlıng kızı!■

¹⁵ Pərwərdıgar seni jazalaydıoğan həkümlərni elip taxlıdı,

Düxminıngni qayturuwətti;

Israilning padıxahı Pərwərdıgar arangdıdur;

Yamanlıqni ikkinqi kərməysən.

¹⁶ Xu küni Yerusalemoğa eytiliduki,

«Qorqma, i Zion!

Qollıng boxap, sanggilap kətmisun!

¹⁷ Pərwərdıgar Hudaying arangda,

Qutkuzıdıoğan kudrət İgisıdur!

U xadlık bilən üstüngdə xadlınidu;

Əz mehir-muhəbbıtidə aram alıdu;

Üstüngdə nahxılar eytip yayrap-yaxnaydu.

¹⁸ jəmiyət sorunlıridiki nomussız ibadət tüpəylıdin aranglardın azablanoğanlarnı yiqimən;

□ **3:13 «Israilning qaldisi nə kəbihlik kılmaydu»** — «Israilning qaldisi» Təwrattiki pəyoğəmbərləning kitablırida kəp kərülıdıoğan tema yaki mawzudur. Israil həlqıning kəp qısmı Hudadın yıraklıxıp kətkən bolsımu, ular arısidə Hudanın mehir-xəpkıti bilən, Əzigə sadıq bir «qaldı»ning həman hərdəim tepılıdıoğanlıkı kərsıtilıdu. ■ **3:14** Zək. 9:9

Bularning xərməndilikləri ularoşa eoqir kelətti.□

19 Mana, Mən xu tapta seni harlıoqanlarning həmmisini bir tərəp qilimən, Aqsak boləoqan qizni kütquzimən; Talaəoşa həydiwetilgən qizni yioqimən; Dəl ular horlanəoqan barlıq zeminlarda ularni *Əzümgə* mədhiyə kəltürgüqi, xəhrət boləuqi kilip tikləymən.□

20 Mən xu tapta, yəni silərnəni yioqan wakitta, silərnəni *əygə* epkelimən; Qünki Mən kəz aldinglarda silərnəni asarəttin azadlıkqa qıkarəoinimda, Silərnəni yər yüzidiki barlıq əllər arisida xəhrətlik, *Əzəmgə* mədhiyə kəltürgüqi qilimən, — dəydu Pərwərdigar.□

□ **3:18 «jəmiyət sorunliridiki nomussiz ibadət tüpəylidin aranglardin azablanəoqanlarni yioqimən; bularning xərməndilikləri ularoşa eoqir kelətti»** — ayətning birnəqqə tərjimiliri bar. Bizningə mənisi xuki, ibadət sorunlirida boləoqan sahtipəzlik, ar-nomussizliklər sorunoşa kətnaxqan ihlasmənlərnəni nəhayiti azablıoqan, ular buningəoşa qidimay muxu həytlarəoşa, ibadət sorunlirioşa kətnaxmay tarkilip kətkənidi. Xunga Huda: «Mən ularni yioqimən» — dəydu. «Yəx.» 1:13ni kəring. □ **3:19 «Aqsak boləoqan qizni kütquzimən; talaəoşa həydiwetilgən qizni yioqimən»** — «qiz» muxu yərdə İsrailni kərsitidu. «...ularni *Əzümgə* mədhiyə kəltürgüqi, xəhrət boləuqi kilip tikləymən» — yaki «...ularni təripləx obyektə wə nam-xəhrətlik kilip tikləymən». □ **3:20 «Silərnəni ...xəhrətlik, Əzəmgə mədhiyə kəltürgüqi qilimən»** — yaki «Silərnəni... nam-xəhrətlik wə təripləx obyektə qilimən».

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5